

Agrarhistorie og indordne dens Resultater i deres almeneuropæiske Sammenhæng.

Svend Aakjær.

Vor Kundskab om Oldtidens Bygningsformer i Danmark er blevet overordentlig stærkt udvidet ved de Udgravninger, som Hans Kjær og siden fremforalt Gudmund Hatt har foretaget i Jylland i de sidste Aartier. De Bygninger, man har fundet, har været enten lerklinede eller med Jord- og Græstørsvægge. Der har dog sikkert samtidig været andre Bygningskonstruktioner i Anvendelse, og hvad der gælder for Jylland, behøver ikke ogsaa at gælde for Øerne. Det maa antages, at der er meget langt igen, inden disse Spørgsmaal kan besvares med nogen Sikkerhed; i Særdeleshed ved vi endnu næsten intet om, i hvad Udstrækning Træbygninger har været i Brug. Ogsaa her vil dog Udgravninger kunne give os bedre Besked; selv om Træet er borttraadnet, vil Aftrykket deraf i Jorden ofte endnu kunne paavises. Men samtidig maa den største Vægt lægges paa Studiet af endnu bevarede Bygninger med gamle Konstruktionstyper.

Træarkitekturen i Danmark har dels været Stavbygninger, udelukkende med lodrette Vægplanker, dels Bulhuse, med vandrette Planker indskudt mellem de lodrette Vægstolper. Den første Type er den bedst kendte, og man tænker sig sædvanlig — uden at der dog vides meget positivt derom — at vort ældste Sæt af Kirker har været Stavkirker. Men Bulkonstruktionen har aabenbart haft en ligesaa stor Udbredelse indenfor Sydskan-dinavien. Derom har tidligere meget lidt været kendt, men det fremgaar klart af en storstilet Publikation, som er udsendt i disse Aar, nemlig Mogens Clemmensen: *Bulhuse, Studier over gammel dansk Træbygningskunst* (1937). Det er et i enhver Henseende mønstergyldigt Værk, med udtømmende Beskrivelser og med geografiske og historiske Redegørelser for Bulhusenes Udbredelse. De er især karakteristiske for det østlige Jylland og Sønderjylland, Halland, det nordlige Skaane, Blekinge samt Øland og Gotland. Paa de danske Øer kan de derimod kun ganske sporadisk paavises.

Arkitekt Clemmensen har igennem 20 Aar forberedt dette Værk, og det er hans store Fortjeneste at have foretaget sine Undersøgelser og Opmaalinger, inden det var for sent. Det var et Arbejde i yderste Øjeblik; mange af de Bulhuse, han har maalt og beskrevet, er nu forsvundne, og snart vil Bulhuset kun være at finde i Bygningsmuseerne.

Poul Nørlund.

»Der Verein für Mecklenburgische Geschichte und Altertums-kunde« har under ledelse af Dr. Friedrich Stühr udsendt bind